

08115001 számú Belovagló megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Belovagló
- 1.2 Ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0811

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Belovagló
- 2.2 Szintjének besorolása
  - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5
  - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5
  - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A belovagló legfőbb feladata a lovak kiképzése és továbbképzése, korrigálása és bemutatása a díjlovaglásban könnyű/közép osztályú, díjugratásban stílus, valamint lovastusa szakág kezdő képzettségi szintjéig. A rábizott lovak képzési céljának szemelőtt tartásával, az etikai, állat-egészségügyi és szakmai szempontok figyelembevételével szervezi meg és hajtja végre a lovak mozgatását. Feladatköréhez tartozik a lovak futószaras, illetve nyereg alatti bemelegítése

és előloaglása, jártatása, felvezetése. A munkájához szükséges eszközöket jól ismeri, szak-szerűen használja és karbantartja. Kezdő lovasok futószáras és lovardai oktatását el tudja lát-ni, valamint lovastúrák vezetésére és pályaépítői segéd feladat végzésére is alkalmas. A mun-ka- és balesetvédelmi előírásokat betartja.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszereshető szak-képesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szüksé-ges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: középfokú végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: Gazda 4 0811 17 04, (Lovász, vagy Állattenyésztő szakma-irány); Lovász 34 621 02; vagy Lótenyésztő 31620305; 54 621 01 Állattenyésztő és ál-lategészségügyi technikus¹

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszama (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 640

7.2 Maximális óraszám: 960

8 A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sor-szám	Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Elvárt viselke-désmódok, atti-tűdők	Önállóság és felelősség mér-téke
1.	Munkája során al-kalmazza az idomí-tó skálát.	Ismeri az idomító skála felépítését és annak elemeit.	Elkötelezett a rendszeres lovag-lás, mint munka-végzés és sport iránt.	Betartja a fokoza-tosság elvét. Fele-lősség tudattal jár el, megbízója által meghatározott

¹ 2022.03.10-én módosított szöveg

				célok és a lovas etikai irányelvek figyelembevételével dönt a képzés és értékesítés menetéről.
2.	Elvégzi a csikó szerszámhoz szoktatását, megtanítja neki a futószáras munkát. Felül a nyers csikóra.	Ismeri a szerszámhoz szoktatás lépéseit, a futószáras kiképzés és a csikó belovaglás menetét.	Nyitott az ló kiképzés feladatainak elvégzésére. A váratlan helyzetekre is szakszerűen reagál.	A feladatokat edző vagy munkáltató irányítása mellett, részben önállóan, vagy munkatársa segítségével végzi.
3.	Felkészíti a lovat az alapkiképzésnek megfelelő szintű feladatok korrekt végrehajtására.	Ismeri a helyes segítségadásokat, mellyel segíti a lovat az alapkiképzés, mind földről, mind nyeregalatti munka során.	Önkritikus, szívesen kér segítséget, tanácsot képzetesebb kollégáitól.	Felelősséget vállal a lovak alapkiképzésének minőségéért.
4.	Felméri a ló képességét, tehetségét és ennek megfelelően képi tovább. Értelmezi az adott lóról szerzett tapasztalatait.	Ismeri az egyes szakágak lovak felé támasztott követelményeit, és ennek eléréséhez a kiképzés menetét.	Képes kritikusan, de szakszerűen alkalmazni a különböző szakági információkat.	Szükség esetén adekvát kérdéseket tesz fel, önálló döntést tud hozni, az adott ló alapkiképzés utáni szakosodásáról.
5.	Bemutatja a lovat felvezetve (pl. saját-telejtesítmény vizsgálat, aukció), futószáron „L/M”szintű díjlovas programban, díjugrató „stílus” pályán és terpmunka során. Segít a ló értékesítésében.	Szakszerűen tud lovat felvezetni, futószárazni és lovat előlovagolni, bemutatni értékesítésre is.	Saját szakmai fejlődése is fontos a számára. Saját megjelenésével is tükrözi munkájára való igényességét.	Önállóan is keresi a továbbképzési lehetőségeket, a rá bízott aktuális feladatokat képes önállóan is elvégezni.
6.	Felméri a rábízott ló aktuális fizikai és mentális állapotát, és ennek megfelelően folytatja a kiképzői munkát.	Reálisan határozza meg a kiképzés éppen aktuális céljait.	A ló egészségvédelmét szem előtt tartva halad a kiképzés során. Nyitott az „újratervezés” gondolatára.	A lovak kiképzése során felmerülő váratlan helyzetekre is szakszerűen reagál.
7.	Előkészíti, felvezeti, bemelegíti és lejárta a lovat más számára szükség szerint.	Szakszerűen és időre végzi a tőle kért feladatokat. Ennek során a szaknyelvet megérti.	A kapott utasítás végrehajtásában együttműködő.	Betartja a fokozatosság elvét. A rábízott feladatokat edző vagy munkáltató irányítása mellett, részben önállóan végzi.
8.	Kezdő lovasokat oktat futószáron és szabadon lovaglás során. Szaknyelv	Ismeri a lovas oktatás alapszabályait, az edzéstervezés menetét.	Törekszik a lehető legbiztonságosabb körülmények megteremtésére az	Oktatói munkáját önállóan képes elvégezni.

	használatával és megfelelő ló kiválasztásával végzi az oktatást.		oktatás során Világosan, röviden, empatikusan fogalmaz. A vendég adottságainak figyelembevételével tervezi meg a foglalkozást.	
9.	Lovasokat kísért tereplovaglason.	Ismeri a tereplovaglás szakmai és jogi szabályait.	Folyamatosan figyelemmel kíséri a csoport tevékenységét. Egyértelműen, udvariasan kommunikál.	Önállóan felelős döntéseket hoz a túra során felmerülő események kapcsán.
10.	Észleli a sérüléseket és felismeri az egészségtől eltérő állapotokat. Elsősegélyt nyújt, szükség szerint értesíti az állatorvost. A lóval kapcsolatos információkat, a szaknyelv használatával osztja meg az arra illetékes személyekkel (pl.: felettes, állatorvos, patkolókovács, másik lovas, tulajdonos).	A ló kiképzéséhez szükséges anatómiai és-élettani ismeretek birtokában van. Ismeri a sportsérülések jellemző tüneteit, és az elsősegélynyújtás szabályait.	Törekszik a közösmunkára, igényli az állatorvos szakmai visszajelzését, kezelési utasításait.	Rugalmasan alkalmazkodik a felmerülő problémákhoz. Képes önállóan felismerni, behatárolni az érintett anatómiai területet, élettani elváltozást. Felelősen, egyértelműen kommunikál. Viselkedésének, tüneteinek megfelelően megítéli a ló állapotát. Adekvát kérdéseket tesz fel, és az állatorvos utasításainak megfelelően ellátja a lovat.
11.	Tisztában van a rábízott ló tartástechnológiájával és szakszerűen végzi el és/vagy végezteti a lovással a takarmányozásukat. Szakágnak és edzésidőszakoknak megfelelően takarmányoz. Ismeretei birtokában javaslatot tesz a tartástechnológiai és takarmányozási programokhoz, az esetleges változtatásokkal kapcsolatban.	Tisztában van a tartástechnológiai és takarmányozási programok tartalmával.	Törekszik a közösmunkára, takarmányozás során folyamatosan egyeztet az edzővel, a lovással.	Kondíciójának, és az edzésidőszaknak megfelelő állapotot elbírálva dönt a ló egyedi takarmányozásáról.
12.	Felügyeli az etetési, takarítási, loápolási, karámozási, jártatógépes feladatokat.	Ismeri az istálló munka és a loápolás eszközeit, illetve azok használatát.	A rábízott eszközöket, létesítményeket, takarmányokat, lehetősé-	Önállóan felügyeli a ló tartás folyamatait.

			geket „jó gazda szemlélettel” használja és gondozza. Igényes a rábízott lovak és tárgyak ápoltságával szemben.	
13.	Szakszerűen használja a lófelszereléseket, ellenőrzi állapotukat. A mindenkori feladatnak megfelelően választja ki a felszerelést és használja azt.	Ismeri a ló kiképzéshez szükséges felszereléseket, azok korrekt felhelyezését és beállítását, tisztában van azok használatának céljával, lehetőségeivel.	Betartja a szakmai etikai normákat.	Rugalmasan alkalmazkodik a felmerülő problémákhoz. Képes önállóan felismerni, kiválasztani a feladat megoldásához, ill. az állapot javításához szükséges eszközöket.
14.	Felhasználói szinten kezeli az informatikai eszközöket és az internetet	Nyomon tudja követni a szakmai szempontból fontos híreket, szabályváltozásokat, tanulmányokat.		Haladéktalanul tájékoztatja az illetékest, ha a ló kiképzését, szállítását, bemutatását érintő előírás intézkedést igényel.
15.	Munkája során betartja a balesetvédelmi, munkavédelmi és tűzvédelmi előírásokat.	Ismeri a munkavégzésével kapcsolatos szabályokat.	Tartózkodik a létesítmény, az emberek és állatok biztonságát veszélyeztető cselekedetektől.	Baleset esetén felelősen dönt a kialakult helyzet szakszerű megoldásában. Szükség esetén elsősegélyt nyújt.
16.	Ismeri a lovaglás hazai és nemzetközi fejlődését.	Tisztában van a lovaglás történetével és a lovassportok aktuális szabályzatával.		
17.	Az általa képzett ló előrehaladása során javaslatot tesz a ló sportbéli alkalmazására és esetleges továbbtenyésztésére.	Ismeri a sportló szakágankénti képességekvetelményeit, továbbá az esetleges tenyésztésben való használhatóság feltételeit.		

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A tenyésztői munka eredményeként megszülető csikók úgy válnak az értékesítéshez piacképesse, ha kiképzésük megfelelően történik. Ez a hozzáadott érték csak jól képzett, szakmailag felkészült belovagló munkájának eredménye lehet. A csikóban rejlő képességeket, lehetősé-

geket helyesen felismerő és az azokat megfelelően kibontakoztatni tudó szakemberekre van igény, mert kb. kétéves képzés után válik eladhatóvá egy ló. Ezt a munkát hivatott elvégezni a belovagló, hiszen a lótenyésztő, illetve a leendő tulajdonos a legtöbb esetben nem bír a szükséges tudással. De a belovagló munkájára számítanak a versenyzők is lovaik továbbképzése során, vagy azok, akiknek az „elrontott” lovaikat korrigálni kell. A belovagló munkája nem megkerülhető. A piaci igények egyre inkább a minél magasabban képzett belovaglók irányába mutatnak. Egy sokra hivatott ló tehetséges, képzett belovagló keze alatt egészen más szintre jut, és más áron cserél gazdát, képzés nélkül ez nem valósulhat meg. A mai viszonyok között képzetlen lóra nincs kereslet.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Központi interaktív vizsga

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

- A) Kiképzési és képzési ismeretek
- B) Edzéstán
- C) Versenyzési ismeretek, a lovaglás története
- D) Sportlovak tenyésztése- és takarmányozása
- E) Lovak sportsérülései

A) vizsgarész: Kiképzési és képzési ismeretek tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 10 kérdésből álló, elektronikusan, gép által értékelt feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között rövid, egyszerű számítás, fényképről, rajzról, történő felismerés, feleletválasztásos, vagy feleletalkotó feladat. Feleletválasztásos feladat esetén minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotó feladat esetén kiegészítéses vagy rövid választípusú feladatok szerepeljenek a vizsgában. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 1, 2, 3, 4, 6, 10, 13, 15.

Az A) vizsgarész időtartama 30 perc.

B) vizsgarész: Edzéstán tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 10 kérdésből álló, elektronikusan, gép által értékelt feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy feleletalkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid választípusú feladatok kerülje-

nek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 8, 11.

A B) vizsgarész időtartama 20 perc.

C vizsgarész: Versenyzési ismeretek és a lovaglás története tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 5 kérdésből álló elektronikusan, gép által értékelt feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy feleletalkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid választípusú feladatok kerüljenek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 16, 17.

A C) vizsgarész időtartama 10 perc

D vizsgarész: Sportlovak tenyésztése- és takarmányozása tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 5 kérdésből álló, elektronikusan, gép által értékelt feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy feleletalkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid válasz típusú feladatok kerüljenek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 11.

A D) vizsgarész időtartama 20 perc

E vizsgarész: Lovak Sportsérülései tanulási eredményekkel kapcsolatos írásbeli feladat teszt jellegű, 5 kérdésből álló, elektronikusan, gép által értékelt feladatsorból áll. Szerepeljen a kérdések között fényképről, rajzról történő felismerés, feleletválasztásos és/vagy feleletalkotásos feladat. Feleletválasztásos feladat, esetén, minimum három válasz lehetőség közül lehessen választani. Feleletalkotásos feladat esetén kiegészítés és rövid válasz típusú feladatok kerüljenek a vizsgafeladatok közé. A szakmai követelmények leírásában a következő pontoknál szereplő ismeretekből: 10.

Az E) vizsgarész időtartama 10 perc.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc.

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30 %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Alapvető fogalmak megjelenése és azok helyes használata, összefüggések megvilágítása. Online vizsgafeladat automatikus kiértékeléssel. Olyan feladatoknál, ahol több jó válasz is lehetséges, a hibás jelölés esetén pontlevonást kell alkalmazni.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 50%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Komplex lovas vizsga

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

1.rész: A vizsgázó előkészíti, felvezeti és futószáron bemutatja a lóval és lovassal való munkát. A futószárazás előtt a felvezetett lóról néhány mondatban szaknyelv használatával elmondja az addigi, az előkészítés és felvezetés alatt szerzett benyomását (külső, egészségi állapot, viselkedés). Ezt követően futószáras munka bemutatása mindhárom jármódban, a körnek a vizsgáztatók által meghatározott (15m-es) szakaszán belül végrehajtott átmeneteket és megállítást, valamint kézváltást is magába foglalóan. A vizsgázó oktatói szerepkörbe helyezkedve kiad egy releváns feladatot és végrehajtásában oktatóként segít.

2.rész: A vizsgázó előkészíti, bemelegíti a lovat, és bemutatja az „M” díjlovasprogramot. (Aktuális díjlovas szabályzat figyelembevételével) Utána értékeli a bemutatót. Kiválaszt egy felvetődött problémát, néhány mondatban elmondja, hogy miként és miért azzal a feladattal javítaná azt, és gyakorlatban is megmutatja a korrekcióra javasolt feladatot. Amennyiben a vizsgáztató, „L” szintű díjlovagló program bemutatását kéri, abban az esetben (3. rész) a díjugrató pálya 90-100 cm akadálymagasság legyen.

3. rész: A vizsgázó előkészíti, bemelegíti és 75-80 vagy 90-100 cm-es díjugrató pályán bemutatja a lovat, majd véleményezi a teljesítést a ló és lovas teljesítményét is részletezve (Aktuális díjugrató szabályzat stílus versenyszámok figyelembevételével) A vizsgázó kiválaszt egy javítandó feladatot és szaknyelv használatával elmondja, hogy milyen korrekciót javasol a továbblépéshez

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc.

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Összbenyomás, szakmaiság, szakmai nyelvhasználat, rátermettség, felkészültség, feladat végrehajtása (nincs súlyozás).

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 60%-át elérte, minden részfeladatban.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: Vizsgalovas jelenléte a futószáras vizsgatevékenységhez.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Vizsga terem berendezésekkel
- lóistálló
- lovak: „M” szintű, (díjlovaglós) - 75-80 cm ugróképeségű, illetve „L” szintű (díjlovaglós) - 90-100 cm ugróképeségű
- lovaspálya
- minimum 20 * 40 m díjlovaglós négyszög és berendezései
- akadályok
- védőfelszerelések
- lóápoló felszerelés

- lószerszámok: nyergek, kantárok, futószárok, segédzárak, ostorok, lábvédők, nyeregalátétek, kötőfékek, vezetőszárok, egyéb anyagok, az aktuális versenyszabályzatban leírtak szerint
- munkabiztonsági berendezések
- elsősegélynyújtó felszerelés

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A vizsgázók egyénileg gondoskodnak saját (versenyfelszerelésnek megfelelő) ruházatukról, védőfelszerelésükről.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -